

VRTEC.

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 8.

V Ljubljani 1. avgusta 1883.

Leto XIII.

Mlademu prijatelju.

In želel sem, da vidim spet
Nedolžnost tvojo — zdravja evél.
Tomo Zupan.

I. Slovó.

Do tū sem, dragi! spremil te,
Tu nama pot narázen grè.
Jaz težen vračam se domóv,
A tebi svet odprè se nov.

Glej steza desna čez gorô,
V deželo vabi te lepô,
Ta zemski naš ostavljaš râj,
Zaupno se navzgor podaj.

Zdaj deških let odevél ti maj,
Pač klical hoš ga še nazaj.
Zdaj stopaš čez življenja prag,
Pogumen naj ti bo korák.

Da rešiš se pogubnih zmot,
Le vedno hodi tisto pot,
Ki nanjo vabi glas vestí,
Saj v vesti Bog nam govorí,

Mehkôbo si sreá varuj
In vsak neblag ti čin bo tuj.
Svetá te ne vslepí modróst,
Duhá ne zmôti te živóst.

Glej jáblano, ki tu cvetè,
Ki blad ti dala večkrat je :
Lesnika bila je nekdaj,
Drevó je plodovito zdaj.

Mladiko veépil sem jej v sklad,
Ker žlahten sad imél bi rad ;
Zdaj res mi sôčen sad rodí,
Dovôlj plačuje za skrbí.

O da bi, ko te srečam spét,
Ugleđal v tebi ves zavzét,
Kakó lepó so gnali kal,
Kar v te naukov sem sejál.

Srcá mi glas takó velí,
Da to v resnici se zgodí.
V slovó podajam ti rokó
Bog dobri čuvaj te zvestó.

F. Krek.

Razbojniki.

„Naj se kaka reč še takó skrbno skrije,
prej ali poslej jo gotovo solnce obsije.“
Národní prígor.

I.

Vlepem, prijetnem mestu Samoboru na Hrvatskem je živel pred kacimi petdesetimi leti obče prijubljen meščan in mojster, Josip Daromir, s svojo ženo Jelo in jedino hčerko — Katarinko. Bili so to vrlo po-božni in krepostni ljudjé, zato jih je bil Bog v vsem blagoslovil. Oče in mati sta bila zeló delavna in várična, da bi sebi in svojemu otroku vsaj nekoliko prihranila. Ako sta le mogla od svojega majhenega imetka komu kaj podeliti, rada sta to storila; zato je siromak v njiju hiši vselej dobil kosec kruha in okrepila. Z jedno besedo: Bila je to srečna družina, kadar je mogla komu kaj dobrega storiti, in vsak jo je spoštoval in ljubil.

Ali dogodila se je necega dne velika nesreča.

V tej dôbi se je namreč potikala po samoborskej okolici razbojniška četa, in ko je slišala, da ima Daromir nekoliko denarjev, sklenila je neko noč v njegovo hišo prilomastiti in ga oropati.

Bilo je neke viharne jesenske noči ...

Sever je strašno bril, a zemljo je pokrivala gosta in črna temá. V Daromirovej hiši je bilo vse ticho... Oče in mati sta sedela za mizo, a Katarinka je čitala na knjižico, ki jo je v šoli dobila. Nihče ni pazil na to, kako zunaj sever brije, ker oče in mati sta bila zamaknena v svojo pridno, deset let staro hčerko, ki je bila že v tretjem razredu tedanje ljudske šole. Srečna sta bila, vesela in zadovoljna. To njiju srečo in mir prekinil je v tem hipu ropót zunaj v veži. Vsi trije naglo vstanejo, a Katarinka prime očeta za roko... Ropót je bil vedno večji, in za nekaj časa so se slišale tudi besede... Vsi trije so stali kakor nêmi, niti besedice niso mogli izpregovoriti, le Katarinka, videč prestrašene stariše, začela se je jokati. Ravno v tem hipu, ko so slutili nesrečo, pridrlje dvanajst oboroženih môž v sobo... Bili so to razbojniki... Mati in hči ste začeli na pomoč vptiti, a očeta zagrabi razbojniški poglavar in ga vpraša po denarjih. Med tem so drugi razbojniki jeli pléniti po sobah, ter so pobrali vse, kar koli jim je prišlo v roke. Mati se od prevelicega strahú onesvěsti in zgruзи na tla...

Ko se zopet zavé, vidi, da je užé ysa soba oplenena, a nje možá so razbojniki z debelo vryjo zvezanega vodili po hiši.

Uboga mati to videč, prime hčerko za roko, ter pohití ž njo do očeta, ter se ga krčevito oklene. Prosila je razbojnik, naj se vsaj nežne hčerke usmilijo, da ne ostane sirota brez očeta...

Poglavar razbojnikov namigne svojim tovarišem, da naj prenehajo.